

Či katolík,
 či lutherán?

Napsal

Dr. Karel L. Řehák.

V P R A Ž E.

Tiskem družstva Vlasť v Praze. — Nákladem Tiskové Ligy.
1905.

Či katolík, či lutherán?

Napsal *Dr. Karel L. Řehák.*

Abychom se mohli snáze o tom rozhodnouti, máme-li zůstat katolíky, anebo přidati se k lutheránům, k čemuž nás úlisnými slovy vybízejí, uvážíme, mnoho-li pravdy jest na těch lutheránských námluvách jakéhosi zakukleného „preláta“ (!) a „doktora“ Lechlera! A sice mnoho-li pravdy:

I. *Na těch jeho „stručných dějinách církevních“, nadepsaných „Tisíc slov“? A*

II. *Na těch přednostech „evangelíků“ oproti katolíkům?*

I.

Mnoho-li pravdy na uvedených dějích církevních?

1. Církev založil sám Kristus Pán na apoštolích, a těm rozkázal: „Jdouce, učte *všecky* národy, *křtíce je* ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého; učíte je zachovávat *všecko*, což jsem koli přikázal vám!“ (Mat. 28, 18.—20.) Apoštolé počali úřad svůj konati po seslání Ducha svatého *za vedení svatého Petra*, jehož byl Spasitel hlavou jich učinil, když i jméno jeho Šimon v nové změnuje prohlásil: „Ty jsi *Petr* (to jest „skála“), a *na té skále* vzdělám *Církev svou* (tedy jen jednu!) a *brány* (čili mocnosti) *pekelné ji nepřemohou!* A tobě dám klíče království nebe-

ského; a což bys koli *svázal* (čili závazným ustanovil) na zemi, bude svázáno (čili za platně uznáno) i na nebi; a což bys koli *rozvázal* (čili uvolnil) na zemi, bude rozvázáno (čili uvolněno) i na nebi!“ (Mat. 16, 18. 19.) „Pasiž beránky mé — pasiž ovce mé!“ (čili spravuj stádo mé, nebo-li Církev mou celou! Jan 21, 15. 17.) Aj, „*Já jsem prosil za tebe* (Petře), *aby nezhy-nula víra tvá, a ty někdy, obrátě se* (totiž po svém pádu — až učiníš pokání) *potvrzuj* (u víře) *bratří svých!*“ (Luk. 22, 32.)

A takto na apoštolích, za vedení Petra zří-zené Církvi své slíbil Spasitel neustálou pomoc svou, aby od mocí pekelných čili od ošemetného knížete lží, ďábla, obelstěna a u víře zmatena býti nemohla, až — *do skonání světa*, řka: „Aj, *Já s vámi jsem po všechny dny — až do sko-nání světa*“ (Mat. 28, 20.); a opět: „Já prositi budu Otce, a jiného Utěšitele dá vám (po mém viditelném odchodu z tohoto světa), *aby s vámi zůstával na věky, Ducha pravdy!*“ (Jan 14, 17, 17.)

Takto opatření zakládali jednotliví svatí apo-štolé sice samostatně, ale pod vrchním vedením sv. Petra, ne sice „evangelické“ nové sbory, kterým by církve říkali: ale jen *jednotlivé křesťanské osady*, jako v Antiochii, Galatsku, v Korintu, Římě a jinde. A všechny tyto křesťanské osady nepotýkaly se na vzájem o to, jak to činí sbory „evangelíků“, co by měly věriti: poněvadž *všichni* apoštolé *všem* vesměs nakazovali věriti *všecko*, čemu Spasitel věriti velel! Toliko *při nedorozumění*, jako pří-kladně mají-li i křesťané zachovávatí obřízku a jiné židovské ceremonie, jako židé, byla věc

ku právoplatnému rozhodnutí předložena apoštolům. (Sk. ap. 15, 1.—29.)

Kdo se dle toho opovažuje tvrditi, jako činí „evangelíci“, že ač Kristus Pán slíbil apoštolům svým pomoc svou i pomoc Ducha svatého — až do skonání světa! — aby pospolu v bludy upadnouti nemohli, přece Církev svou do bludů upadnouti nechal: **vyčítá Spasiteli věrolomnost, lež, podvod; což jest hrozným rouháním jemu i Duchu svatému!**

2. Tolik ale jest na pravdě, že již od počátku křesťanství ten **první lhář čili „reformátor“** slov Božích v ráji nepřestával koukol bludů **chtíti** zasíti do pšenice pravd Božských, v Církvi katolické chovaných. Již sv. apoštol Jan proti nim bojoval.

Ale *Církev katolická veškeré bludy vždy zamítala, a nepoddajně kaziče víry se svého středu vždy vylučovala*, ať se již jmenovali doketi, ariani, manicheovci, pelagiani, albigenští, valdenští, husité, jamníci, adamiti — anebo po těch namnoze dávno vyhynulých bludařích — ti naši lutheráni, helveti, reformovaní, anglikáni, zwingliáni, spiritisti anebo jiní. Církev katolická vždy se držela hesla Páně: „*Kdo vás (apoštoly) slyší, mne slyší; a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá.*“ (Luk. 10, 16.) A „*jestliže (kdo) Církve neuposlechne, budiž tobě jako pohan a publikán!*“ (Mat. 18, 17.)

3. Spasitel založil Církev **jen jednu**, a tu *pro všechny národy*; a proto jest to proti jeho ustanovení, chtíti zřizovati **církve národní**, čili pro každý národ zvláštní!

A v té jediné Církvi Páně jest vrchním představeným čili hlavou **papež**, jakožto dědic stolce a důstojnosti sv. Petra, na němž byl jako na skále, Spasitel tu jedinou Církev svou založil. Nesmyslné jest tedy tvrditi, že papežové moci své „urvali“, a všichni věřící katolíci po 19. století a po celém světě jí uznávali a uznávají!!

Rovněž nesmyslné jest tvrditi, že „starší“ v Církvi nazvali se „*kněžími*“, a nad ně že povýšení byli *biskupové*; nebo stupňové v duchovenstvu *od Boha* ustanoveni jsou, jak neomylná Církev na sněmu tridentském slavně vyložila. (Sess. 23. can. 3.) O zvláštním posvěcení na *jáhny* skrze vzkládání rukou apoštolů mluví i Skutky apoštolské 6, 6; o svěcení na *kněžství* tamtéž 14, 22; I. Tim. 5, 19; o svěcení na *biskupství* mluví sv. apoštol Pavel Efes. 4, 11; II. Tim. 1, 6; 4, 14; II. Tim. 1, 6, 7. Také Sk. apošt. 13, 2; 20, 28. se o něm zmiňují.

Že Církev katolická rozličných stupňů v duchovenstvu nevymyslila, i z toho patrno, že se nacházejí i při odštěpencích, na staletí před Luthrem povstalých!

4. Tuto jediné svou Církev Kristus Pán hájil dle zaslíbení svého, a hájiti bude *až do skonání světa od jakéhokoliv poblouzení u pravé víře*. *Nikoliv ale neslibil Spasitel, že kdo jednou v něho uvěřil, nebude moci více od Něho se odvrátiti, čili hřešiti!*

Během staletí bylo v Církvi skutečně dosti takových, kteří **v mravech** poklesli. Církev *dbala ale také vždy o nápravu, kdekoli se jí ukázala potřeba*. A sice napravovali papežové v Církvi celé; biskupové jakožto dědici sv. apoštolů, ve

svých obvodech; kněží ve svých osadách; rodiče ve svých rodinách; vrchnosti ve svých okresích — jeden každý dle své moci a svého povolání.

Jak hanebně a nespravedlivě počínají si ti „evangelíci“ (!) proti „evangeliiu“ a zejména proti osmému přikázání Božímu, když Církev katolickou jako nějaký mravní vyvrhel označují, vysvítá z následujících dat:

Z papežů, od sv. Petra počínaje, bylo celkem 79 pro veliké ctnosti a zázraky, jimiž je Bůh oslavil, prohlášeno za svaté nebo blahoslavené! Pro čistotu víry i mravů horlili příkladně s napjetím všech sil: světec Lev I. Veliký († 461); světec Řehoř I. Veliký († 604); Martin I. († 657); Řehoř II. († 731); Lev III. († 816); Mikuláš I. čili Veliký († 867); Hadrian II. († 872); Lev IX. († 1054); Řehoř VII. († 1085); Eugen III., veliký žák velkého *pravého reformátora sv. Bernarda* († 1153); Hadrian IV. († 1159); Alexander III. († 1181); Innocenc III. († 1216); Honorius III. († 1227); atd. až do *Lva XIII. i Pia X.*

Vedle náčelníků Církve, papežů, stojí ve všech stoletích *nesčetné řady biskupův i kněží i zakladatelů řádů*, kteří i se svými bratřími neunaveně horlili proti nepořádkům, kde koliv se ukazovaly, jako třebaš sv. Benedikt, sv. Bernard, sv. Ignác, sv. Alfons, sv. František, sv. Dominik, atd. atd. A Církev jim *v horlení nejen nikterak nebránila, ale naopak všemožně je podporovala!*

Církev ale vždy zavrhovala nápravce vlastně „odpravce“ Církve takové, kteří *od nikoho nejsou povoláni, z osobních zájmů* počali prý „napravit“ čili „reformovat“, ale *ne sebe dle zákonů Božích, nýbrž učení Boží dle sebe*, aby ono

nepravost jejich odsuzovati se nezdálo! *Za takové „odpravce“ prohlásila Církev v novější době Petra Valda, Viklefa, Husa, Luthera, Zwingliho, Kalvína a jich stoupence*, jakými byli husiti, tak zvaní čeští bratři, a jsou luteráni, helveti, kalvínci a jiní nespokojenci a bouřliví odpůrci ustanovení Krista!

5. Když sídlo císařské bylo přeloženo z Říma do Cařihradu, počali patriarchové, čili nejvyšší hodnostáři církevní v Cařihradě, žárliti na přednost biskupa římského, jakožto hlavy Církve Páně celé. I snažili se pod mocnou záštitou císařskou prvenství v Církvi k sobě potáhnouti, a na papeži nezávislými se státi. Takovéto snahy vedly k našťastnému rozkolu v Církvi, jež patriarcha Photius r. 867 započal, a Michael Cerularius r. 1274 dokončil. Řekové, kteří se od Církve římské takto odloučili, *byli pro neposlušenství své z téže vyloučení dle rozkazu Páně*: „Jestliže (kdo) Církve neuposlechne, budiž tobě jako pohan a publikán. (Mat. 18, 17.)“

A ti neslují více *katolíky*; ale ani ne *kacíři*, nebo-li zlovolní *bludaři*, poněvadž většinou u víře s katolíky souhlasí. Ale že přednosti papeže v Církvi uznávati nechtějí — a tedy *trhlinu* čili *rozkol* v Církvi činí — slují *rozkolníci*. Oni samým sobě říkají ale *orthodoxní*, čili *pravověřící*.

Rozkolníci, jakožto odumřelá větev na stromu Církve, rozpadli se později na *více národních církví*, na sobě úplně nezávislých, z nichž počtem nejvíce vyniká církev *ruská*, která se nazývá *pravoslavná*.

Z rozkolníků v pozdějších dobách mnozí se s Církví římsko-katolickou opět usmířili. A jen

tyto počítá římsko-katolická Církev za dítky své, a nazývá je tedy také katolíky. Ale proto, že tito katolíci při bohoslužbě užívají jazyka řeckého, nazývají se řečtí katolíci. Tolik jest na pravdě.

6. *Hus* nezkrotitelnou ctižádostí poháněný, rozbouřil celou svou vlast, o níž tvrdil, že ji miluje. Tím slepým štváním svým připravil sobě záhubu, a lidu českému nesčíslných pohrom a nenahraditelných ztrát. Po husitských válkách vypadaly Čechy jako po požáru. Lid kýžené svobody nenabyl, ale jen více od pánů svých *ujařmen byl*.

Poněvadž kněží kališníci poslušností ku papeži, jakožto hlavě pravé Církve Kristovy, opravdově zavazovati se nechtěli, nechtěli biskupové katoličtí kališníkům žádných kněží světiti. Proto nastala veliká nouze o řádně posvěcené kněze v Čechách.

Z této nehody pomohl jim *Martin Luther*, věrolomný řeholník i kněz,*) jenž aby mohl volně tělesným chtíčům svým hověti, stavem kněžským vůbec pohrdl. Ten dal patronům kostelů, kališníkům, tu radu, aby na místě kněží přijímali a ustanovovali za „duchovní správce“ — *nekněze*, a církevní majetek far i kostelů aby zabrali pro sebe. Páni patroni této vhodné rady spustlíka Luthera, od německých pánů proti císaři chráněného, s ochotou přijali, aby se i lehce obohatili, i prostředků k hýření nabyli. A odtud přišlo, že „s radostí vítali Luthera i ostatní zvěstovatele — „evangelia“ — ovšem ne evangelia Kristova, jenž krádež a loupež zapovídá; —

*) Srov. můj spis vydaný ve „Vlasti“ v Praze: „*Martin Luther jakožto záletník!*“

ale evangelia Lutherova;“ jenž olupování Církve katolické schvaloval, a z cizího — ovšem bez uškození vlastního (!) — tak štědré dary dával.

Co spravedlnost, co zákon Boží i lidský, co ubohý poddaný lid tomu říká, po tom se ti „nejmilostivější“ páni patroni pranic netázali; ale Církev o spravedlivý majetek oloupivše, i lid katolický *o jeho svatou víru prostě — oloupili!*

7. Aby si i na všechny budoucí časy lup svůj pojistily, sevřely se různé stavy odbojníků, a *r. 1547 způsobily i revoluci proti zákonitému králi Ferdinandovi*, jenž jim v ničení Církve katolické bránil, s úmyslem, že ho trůnu zbaví. To se jim ovšem nepodařilo. Za to Ferdinandův syn Maxmilian zjevně jim nadržoval, a povolil jim také tak zvanou „*českou konfesí*“, jež byla obojetně sestaveným vyznáním víry různých bludařů v Čechách, aby jako všichni za jedno býti se zdáli.

Ale ani to již protestantům čili „evangelíkům“ nedostačovalo! Dalším odbojem, v němž v Uhrách až i s *Turkem v úmluvy vešli*, donutili nestatečného císaře Rudolfa II., že jim ze strachu před dalšími násilnostmi podepsal *jemu vnucený „majestátní list“* ze dne 9. července 1609, v němž bylo ustanovení, že si smějí — ti „*utiskovaní*“!! — protestanté zvoliti až i *defensory* čili ochrance svých „svobod“; a ti že i „*brannou mocí*“ „svobody“ své hájiti mohou!!

Lechler chlubně píše: „*Byla to doba rozkvětu pro lid náš*“ — ovšem ten protestantský, rozbrojů plný! Byl to „rozkvět“, z něhož uzrála třicetiletá válka, v které hrozných spoust ve vlasti naší bylo načiněno, a obyvatelstvo o celé čtyři

pětiny zmenšeno! Z pěkného rozkvětu — *pěkné to nadělení tohoto* — „výborného“ ovoce!

8. Tisícekrát vyvracovanou, a tisícekráte od protestantů vždy znova ohrávanou **lží** jest, že v bitvě na Bílé Hoře, 8. listopadu 1620 svedené, poraženi byli **Čechové**; a že pak císař Ferdinand II. vyplenil — „evangelium“ (!) — v zemích českých násilím!

Kdo pak bojoval na Bílé Hoře? *Což to byl boj Němců s Čechy?*!

Jak vypravují dějepisci, příkladně Gindely, Tomek, Řezníček a jiní: Bojoval tu lžíkrál *Bedřich Falcký, cizák, kalvínec* se svými vojevůdci, *Němci*, jakými byli knížata Anhaltové, hrabě Thurn, Hohenlohe a jiní — proti zákonitému králi *Ferdinandu II., horlivému katolíkov*i a jeho vůdcům, jimiž byli kurfirst Maxmilian, Tilly, Buquoy a jiní. *Strana protestantů byla poražena*, a s ní ovšem i Češi, ale jen ti, kteří s ní drželi.

Po bitvě bělohorské nastalo zprvu ticho. Někteří původcové rebellie utekli z Čech, bojíce se potrestání; většina zůstala, doufajíc jen v mírné pokuty. Když však uteklý z Čech jalový král Bedřich počal proti Ferdinandovi znova sil svých napínati, když protestanté znova proti němu se umlouvali, a mocný vojevůdce jich Mansfeld vyjednávati začal s protestanty německými, aby mu poskytlí peněz pro nové válčení s Ferdinandem: tu teprv vydal císař a král rozkazy, aby původci rebellie byli zjímáni a po právu souzeni. I bylo 27 pánů odsouzeno na smrt, a mnoho jiných provinilých k těžkým pokutám a k potupným trestům, ne proto, že byli Češi, anebo „evangelíci“, nýbrž

proto, že byli **političtí buřičové, vele-zrádci, zrádci na zákonitém králi!**

Potom Ferdinand II., jakožto horlivý katolík i opatrný panovník jednáje, počal od protestantů potud hanebně utiskované Církve katolické se ujímati, a práva její, seč mohl, jí navraceti.

Poněvadž seznával, že *všechny posavadní rozbroje, revoluce i krvavé boje vzešly z útočného vždy protestantismu, umínil si ho ze svých zemí vytlačiti*, aby tak ohniska všech vzpour náboženských i politických v zemi uhasil.

Aby svedený lid do Církve svaté zpět uvedl, vyslal mezi něj *pro poučování četné horlivé kněze, zejména i z řádu jesuitského*; pro kteroužto příčinu jim „evangelíci“ posud obyčejně ani na jméno přijíti nemohou! Moci světské užíváno jen tam, kde protestanté tu veřejně tu tajně proti rozkazům císařským a proti horlení kněží katolických brojili a lid k násilnostem, nezřídka i krvavým — *štvali*. Tam pak posíláni byli posádkou — ti *dragoni*, aby pokoj zjednali.

Takto Ferdinand II. v zemích českých „*evangelia*“ *nevyplenil* — totiž toho opravdového, od Boha pocházejícího; leč jen že to *evangelium vlastní Lutherovo* potlačiti se snažil.

A čině tak, nečinil ničeho, čeho by měli protestanté odsuzovati, poněvadž řídil se *jen jejich vlastní zásadou*, kterou se všude sami řídili, kde vrchu nabyli: „*Cuius regio, illius et religio*“; čili „*Koho jest kraj, toho má býti i náboženské vyznání.*“

Naskytuje se vážná otázka: **Co by se bylo asi potom v Čechách dělo, kdyby byli**

na Bílé Hoře zvítězili odbojní protestanti nad katolíky ?

Dle vůbec známého jednání protestantů soudíce, můžeme věru míti za jisté, **že by byli pak celou zemi českou oloupili nejen o poklad pravé víry, ale i o národnost!**

O pravou víru oloupení a pak i poněmčení *polabští Slované* jsou nám toho živou výstrahou!

9. Jest pravda, že císař Josef II. vydal dne 13. října 1781 tak zvaný „*toleranční patent*“. Avšak není pravda, že ho dal k volnému vyznávání lutheránství a helvetství! *Patent ten vydán byl těm stále nepokojným dědicům nauk husitských, kteří vlastizrádně popuzovali ošemetného krále pruského Bedřicha II. proti němu, aby jim příčiny ku zradě vlastních panovníků odňal, a nějakého loupežného přepadení od Bedřicha se vyvaroval.*

Dědici starého kvasu husitského, vlastních duchovních nemajíce, povolali potom za své duchovní pastýře *pastory lutheránské a helvetské z Němec*, kteříž pak císařský patent vykořisťovati se jali jeden každý ve prospěch vyznání svého. A tak se stalo, že ti *němečtí pastoři zbloudilý lid český oklamali i o to „vyznání české“* — ovšem že ze samého „*vlastenectví*“ !!

II.

Mnoho-li pravdy na těch přednostech „evangelíků“ oproti katolíkům?

1. Ten zakuklený „prelát“ chlubně tvrdí, že „*evangelíci ve věcech svědomí nedávají se vázati žádnou mocí lidskou; ale řídí se toliko dle Krista a jeho evanjelia v Písmě svatém.*“

Je to pravda?

K smíchu pravda!! Nedávají prý se vázati žádnou mocí lidskou — a přece odvolávají se na Luthera, Melanchthona, konfessi augsburskou a jiné, i na stále se měnící rozkazy a náhledy svých pastorů! Prosím, to nejsou mocnosti lidské? ano až **příliš lidské?**

Evangelíci prý „řídí se toliko dle Krista a jeho evangelia“! Proč tedy pohrdají ustanovením Krista Pána o zřízení *jediné* Církve, a té na skále Petrově, jak přece *vypravuje evangelium?* (Mat. 16, 18. 18; Jan 21. 15. 17; Luk. 18, 16; 22, 23. atd.) Proč nezachovávají postů, když i Kristus Pán po 40 dnů se postil? Proč pohrdají svátostmi, kterých on přece k očištění i posvěcení našemu ustanovil? atd.

To prý tak jednají dle Písma a následujících statí jeho:

a) **Luk. II, 28:** „*Blahoslavení, kteří slyší slovo Boží a ostríhají ho!*“

Tedy dobře! Když Kristus Pán ustanovil Církev jen jednu, a tu poslouchati velel (Luk. 10, 16): proč tedy *neostříháte* těchto jeho slov, a Církev na Petrovi vzdělanou skoro stále jen tupíte?!

b) **Jan 8, 31. 32:** „*Tedy pravil Ježíš těm židům, kteříž mu uvěřili: Zůstanete-li vy v řeči mé, právě učenníci moji budete; a poznáte pravdu, a pravda osvobodí vás*“ (totiž z otroctví hříchu a moci ďábla).

Cím jste ale dokázali, že je učení Lutherovo, stále si odporující, (!) pravdivé a že Bůh Luthera ku revoluci v Církvi ka-

*tolické povolal, abyste směli o učení Lutherově tvrditi, že ono jest **pravda** (!) a že může člověka osvoboditi (!) z otroctví hříchu? Vždyť on sám vši svatosti vůbec se zříká, an hlásá svému příteli: **Hřeš jen statečně, ... musíme hřešiti, pokud žijeme ... od Krista neodloučí nás žádný hřích, kdybychom i denně nesčíslněkrát cizoložili i vraždy se dopustili!!** (Wit. d. Ausg. 4. Th. f. 378. a.)*

A jak tato slova chcete srovnati s přikázáními Božími: „**Nesesmílníš! — Nezabiješ!**“ ?!

c) **Jan 6. 68:** „*Tedy řekl Ježíš ke dvanácti: Zda-liž i vy chcete odejíti?*“

Co z těchto slov chcete vyvozovati, věru nepochopitelno! Spasitel dal i samým apoštolům na vůli, jak z celé této kapitoly vysvítá, že nechtěli-li uvěřiti jeho slovům, že on jest tím chlebem, jenž s nebe sestoupil (v. 59), čili tou mannou Nového Zákona, že totiž své vlastní tělo učiní pokrmem věřících — i oni mohou volně od něho odejíti, jakož i jiní učenníci těmi slovy pohoršení odešli! A tu Petr jakožto náčelník apoštolů prohlásil (v. 69.): „Ke komu půjdeme? Ty máš slova života věčného!“

Nuže tak tedy jen věřte, jako svatí apoštolé věřili, že co Kristus Pán tehdy slíbil, *při poslední večeři* i splnil, an proměnil chléb ve své tělo, a dal je apoštolům jísti!

A netoliko to! Ale že dal jim i moc tu, aby to, co on sám právě byl učinil: „*na památku jeho činili*“ (Luk. 22, 19); to jest, aby i oni chléb a víno v pravé tělo a v pravou krev jeho proměňovali, a tak *památku jeho usmrcení opětovali*.

A sice proto tak věřte. že jak vámi uvedená slova svědčí:

d) **Sk. ap. 5, 29:** „*Více sluší poslouchati Boha — jenž takto věřiti velí — nežli lidí*, t. j. Luthra, jenž ze zášti ku pravé Církvi Páně slova tato překroutil; mši svatou, nekrvavou to památku na krvavou oběť Páně znectil a zrušil; o tělo Páně v nejsvětější svátosti vás oloupil; a jen kus chleba a trochu vína v té vaší tak zvané jalové „večeři Páně“ vám přikázal!

e) A budete-li tak veřejně i upřímně činiti, jak se na pravého vyznavače nejsvětějšího Krista sluší, budete pak moci i o sobě říci, co napsal ten pravý učitel národů **Řím. I, 16:** „*Ne-stydím se za evangelium!*“

Pouhým jalovým chlubením se ale, že „*církev evanjelická vychovává k duchovní samostatnosti a svobodě ve službě Kristově*“ — a nesmyslným vyčítáním, že „*církev katolická vychovává k poslušnosti a podrobení duchů pod ustanovení kněžská*“ ničeho nespravíte.

Jestliže některý nafoukaný, nevzdělaný sedlák nebo vesnický paša prohlašuje se za „samostatného“ a „svobodného“ oproti jinému sobě rovnému — buď si! Ale ubohý **tvor** (!) proti svému **Stvořiteli** (!) **není samostatný a svobodný a nikdy ani nebude!!**

A dělá-li se jím přece, a *Pána nebes a země jako sobě rovného považuje: Bohu se rouhá*, a podobá se — onomu anděli, jemuž též nebylo po chuti býti poddaným! Který tedy chtěl býti také samostatným i svobodným, Bohu rovným, a proto i prohlásil: „*Nebudu sloužiti! Ale učiním si sám trůn tam nad hvězdami!*“ Jak

mu toto nadýmání a nevděčné proti Bohu „samostatné“ a „svobodné“ vystupování dopadlo, víme všichni! Ne trůn na nebi — ale *žalář věčný v pekle stal se jeho údělem!*

Bez poslušnosti a podrobování se jednoho člověka pod druhého nelze pohromadě udržeti ani — *jediné rodiny!* Kterak by bylo možno utvořiti obce, říše, Církev, a v pořádku je udržeti?!

Kdo jest rušitelem pořádku mezi lidmi, toho stíhá i spravedlivý trest. Zkuste to jen pane „moudrýchlubile“! a řekněte: neposlechnu obecního starosty, neposlechnu okresního hejtmána nebo soudce, neposlechnu ani vyšších pánů, jen až sám *císař osobně* mi poručí: a uvidíte, jak se Vám povede! Kterak můžete tedy žvaniti: neposlechnu ani kněze, ani biskupa, ani papeže, leč až jak sám *Bůh v bibli velí*, když přece v téže bibli stojí výrok Spasitelův o jeho apoštolích: „*Kdo vás slyší, mne slyší; a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá!*“ (Luk. 10, 16.)

Spasitel i nespravedlivému soudci svému Pilátovi se podrobil, a jemu řekl: „Neměl bys žádné moci proti mně, kdyby tobě nebylo dáno s hůry“ (Jan 19, 11). A proto zajisté nechybují Církev jeho, když vyznavače své učí povinné poslušnosti oproti vrchnostem duchovním i světským, jak velí i *Písmo svaté*, na př.: „Služebníci, *poddáni buďte* ve vši bázni pánům (svým, a sice) netoliko dobrým a mírným, ale také nevhodným!“ (I. Petr. 2, 18.) „*Každá duše mocností vyšším poddána buď: neboť není mocnosti, leč od Boha, a kteréž jsou, od Boha zřízeny jsou.*“ (Řím. 13, 1.) —

2. Zakuklený „prelát“ tvrdí dále, že „*spasení budou lutherané, když jen srdce své oddají Kristu a víře,*“ čili skrze pouhou *toliko víru!* Na důkaz vede slova Písma:

a) **Jan 3, 16:** „*Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný!*“

Tak jest ovšem v Písmě. Kde jest ale ve slovích těch, *ze souvislosti s jinými slovy* Božími vytržených (!), řečeno, že člověk skrze **samotnou** *toliko víru* vykoupení Kristova stane se účastným?!

Že ale pouhá víra v Krista Pána **beze skutků dle víry té jest jalová**, jasně vysvítá z jiných rčení v Písmu svatém: „Chceš-li vejíti do života, **ostříhej přikázání!**“ (Mat. 19, 17). „*Nedomnívejte se, že jsem přišel rušit zákona anebo proroků. Nepřišel jsem rušit, ale naplnit!*“ (Mat. 5, 17.) A proto: „*Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane! (nebo-li: jsem tvůj vyznavač, jsem křesťan, jsem evangelík!) vejde do království nebeského; ale kdo činí vůli Otce mého, kterýž jest v nebesích, ten vejde do království nebeského!*“ (Mat. 7, 21; Luk. 6. 46.)

A proto i Spasitel poslední soud líče, tvrdí, že řekne oněm na levici své postaveným, ne že by nebyli věřící, ale že *právě dle víry té skutků dobrých nekonali*: „*Lačněl jsem, a nedali jste mi jísti; žíznil jsem, a nedali jste mi píti . . . I půjdou tito (kteří dle víry nežili, víru tu jen neplodnou či jalovou měli) do trápení věčného!*“ (Mat. 25, 30—46.)

b) Sk. apošt. 16, 31. píší: „*Věř v Pána Ježíše, a budeš spasen ty i dům tvůj!*“

Dobře. Tak radili apoštolé Pavel a Silas strážci žaláře. Kde ale stojí v těch slovech, že *samotná víra — bez skutků dle víry — ho spásí?! když Spasitel při svých věřících téměř nescísněkrát vždy také život dle víry vyhledává, a dle toho života z víry také jednou souditi je chce?!*

c) Řím. 3, 28. píše sv. Pavel: „*Máme za to, že člověk ospravedlněn bývá skrze víru bez skutků zákona.*“

Aby si Luther bludné učení své usnadnil, slova tato ze souvislosti vytržená (!), přímo **zfalšoval**, dodav do nich slůvko že „**pouhou**“ vírou bez skutků zákonů člověk bývá ospravedlněn.“ *Ale sv. Pavel nemluví ve slovích těch o skutečích dle zákona Kristova, nýbrž o obřadných předpisech Zákona Starého (!), jak ze souvislosti s ostatními slovy této kapitoly vysvítá. A proto jest to — podvodné převrácení slov apoštolských*, když lutheráni učení, že *starozákonné obřady*, jež ku Kristu poukazovaly, a po naplnění předobrazů skrze Krista ovšem platnosti pro křesťany pozbyly, *přesunují na skutky zákona Kristova*, a i ty pak za bezcenné prohlašují, ač příkladně skoro celá epištola sv. Jakuba o tom pojednává, že *víra křesťanská bez skutků dle této víry jest ničemná, čili mrtvá.*

d) Efes. 2, 8. 9. píše sv. Pavel: „*Milostí spasení jste skrze víru, a to ne sami ze sebe: dar zajisté Boží jest (to); ne ze skutků, aby se někdo nechlubil.*“

K těmto slovům, opět *velmi fortelně ze souvislosti vytrženým (!)*, odpovídám dle pravdy takto:

Jsme sice dle vůle Boží povinni, skutky dle víry činiti. Avšak bez milosti Boží, čili bez zvláštní pomoci Boží není nám při křehkosti lidské možno, vůli nejsvětějšího Boha ve všem věrně vždy naplniti. (Jan 15, 4.) Bůh nám ale této pomoci s důstatek poskytuje, a sice *pro zásluhy jednorozeného Syna svého*. Jestliže ale bez milosti či pomoci Boží ničeho spasitelného konati nemůžeme: právem píše apoštol tato uvedená slova Efeským, že „*jen z milosti od Boha víry, a spasení skrze víru*“ se jim dostalo; a ovšem zase skrze *víru toliko živou*, jež spojena jest i s křesťanskou nadějí, i s křesťanskou láskou!

A dále tvrdí sv. Pavel: „*To (spasení) ne sami ze sebe*“ (máte), poněvadž právě bez zvláštní pomoci Boží ani věřiti, ani jakýchkoli úkonů dle svaté víry konati nemůžete! Že tedy Bůh do Církve své vás povolal a spasení vám nabízí: „*dar zajiště Boží jest (to)!*“ *Ne ze skutků* (nebo-li ne pro vaše vlastní zásluhy tak se stalo, ale z milosti Kristovy), *aby se nikdo* (proto lehkomyšlně a pyšně) *nechlubil!*“

Že by *víra bez skutků sama ospravedlňovala*, v uvedeném výroku sv. Pavla naprosto obsaženo není. To tam jen násilně vecpávají učenníci toho — falšovatele Písma — Luthra!

e) **Mat. 15, 8. 9.** Tam Spasitel vyčítá **pokryteckým fariseům, ne ale věrným křesťanům**: „*Lid tento ctí mne ústy; ale srdce jejich daleko jest ode mne. Ale nadarmo mne ctí, učíce učení a přikázání lidská.*“

Každý katolický křesťan jest vyučen, že *fari-sejská spravedlnost* čili konání dobrých skutků pro *pouhou oslavu u lidí* ničím není před Bohem; a žádný upřímný katolík takové také nekoná! A proto jest tato výtka od „evangelíků“ bez „evangelia Kristova“ katolíkům v oči metaná — **sprosté utrhaní na cti!!**

My katolíci ctíme Boha svého „v duchu a v pravdě“. Ale že sestáváme *z ducha i z těla*, i s duchem i s tělem svým Bohu povinnou poctu prokazovati se snažíme. S duchem povznášíme se k nebesům a rozmlouváme s Bohem; a s tělem svým před nejvyšším Pánem svým se koříme, že na kolena padáme, ruce ku modlitbě skláníme, jako činili Spasitel příkladně v zahradě gethsemanské! Ale jako by tělo bez ducha nebylo člověkem celým, tak ani pouhá poklekání a modliteb odříkávání neměli bychom za poctu Bohu konanou celou!

Ti chlubní „evangelíci“ ale namnoze nemodlí se vůbec, ani v duchu, ani v pravdě!

*K čemu také, když o dobrých skutečích pán-táta Luther učí takto: „Praví svatí musejí býti **statnými hříšníky!**“ *) a „nejlepším dobrým **skutkem jest — hřích.**“ **) A proto radí příteli svému Melanchthonovi: „**Statečně hřeš, avšak ještě statečněji věř!**“ ***) Nebo „od Beránka Božího neoddělí nás žádný hřích, byt bychom i **miliónkrát denně (!) smilnili anebo vraždili!**“ †)*

To bude asi odplata za takovouto — poctu — Boha?! Ó nikoliv Boha, ale — *Luthra sa-*

*) Tischr. Anrif. 178. — **) Assert. artic. 31. 32. -- ***) V listu ze dne 1. srpna 1521. — †) Wit. deut. A. 4. Theil. f. 372. a.

mého. jenž právě tato svá ne božská — ba ani ne lidská — ale prostě zvířecí přikázání dává!!

f) Jan 3, 3. Tam Spasitel dí: „Nenarodí-li se kdo znova, nemůže viděti království Božího!“

Jak kdo rozumný může z výroku tohoto vyvozovati, že stačí pouhá víra, či jalová naděje v Boha, že bude jistě (!) spasen, toho snad nepochopí nikdo, leč nějaký — zakuklený „prelát“!

A co pak za stvůru jest to „posvěcení svědomí“? Že duše bývá očištěna od hříchů i posvěcena skrze milosti Boží, jak se nám udělují ve svátostech, tomu rozumíme. Ale jak bývá „svědomí“ posvěceno i bez svátostí, kterými ti „evangelíci“ skoro veskrz již pohrdli, ba i bez Krista, v kterého namnoze již nevěří — toho snad zase dovtipuje se jen ten zakuklený „doktor“!

My katolíci klademe ovšem důraz na příslušenství ku Církvi katolické, jedině pravé Církvi Páně, a sice proto, že Spasitel ji k tomu ustanovil, aby byla neomylnou vykladatelkou jeho svaté vůle, a spolehlivou rozdavatelkou tajemství jeho! Ale nesmíme se spokojovati s pouhým účastenstvím na posvátných obřadech Církve, nýbrž musíme se i uvnitř s celým srdcem vedení jejímu odevzdávati; a milosti Kristovy, v ní uložené, s patřičnou nábožností přijímati. A tak i činíme, vědouce, že víra bez skutků jest mrtvá; a že k vedení Církve sám Spasitel nás odkázal, když řekl apoštolům svým (ale také jen jim, ale žádným nepravým „prelátům“): „Kdo, vás slyší, mne slyší; a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá!“ *)

*) Luk. 10. 16.

a „Jestliže (kdo) Církve neuposlechne, budiž tobě jako pohan a publikán!“ *)

3. Na konec milý zakuklený „prelát“ velice chlubně tvrdí: „J s m e e v a n g e l í c i; t o j e s t: v š u d e a v e v š e m ř í d í m e s e d l e e v a n g e l i a K r i s t o v a!“

Kdyby to jen pravda byla! Ale oni evangelium Kristovo dle návodu zpustlého Luthera překrucují a falšují, a dle pravdy tímto **evangelium ne Kristovým — ale Luthrovým stále se jen ohánějí!**

K jaké „svátosti“ ale Luther vedl, poznati lze z jeho uvedených výroků o „ospravedlnění“, i dle jeho vlastního života. Ještě štěstí, že lutherané Luthrem se sice ohánějí, ale z pravidla kromě zášti proti katolické Církvi zásadami jeho mravními mnoho se neřídívají. Nebo kdyby se měl svět dle Lutherova „evangelia“ (!) zaříditi, stal by se z něho věru ne — království Boží na zemi (!) — ale nějaký — **svinčík!**

* *

Co tedy řekneme k těm lutheránským i prusáckým námluvám: »P r y č o d Ř í m a«! »P r y č o d R a k o u s k a«?

Vari z cesty! »My jsme a zůstatí chceme dobrými katolíky i upřímnými R a k u š a n y!«

Douška: kdo by se o tom »evangelictví« a jeho původcích více poučiti chtěl, tomu doporučuji

*) Mat. 18, 17.

následující své spisy, jež lze dostati v Cyrillo-Methodějském knihkupectví v Praze:

1. „Kde jest reformace?“ Historické pojednání. Cena 2 zl. 40 kr.

2. „Kde jest reformace?“ Odpověď časopisu »Hus« 10 kr.

3. „Klerikální nevědomost či nepoctivost?“ Odpověď »Hlasů ze Siona« 15 kr.

4. „K té obraně „reformátorů“ a reformace.“ Pastoru Šádkovi na jeho flašinetl naštemováno. 50 kr.

A ve „Vlasti“ v Praze vydané:

1 „Reformátor“ Martin Luther — jakožto záletník!« 40 hal.

2. „Martinu Lutherovi — šach!“

Spisovatel.

